

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету економіки
та управління

Андрій КОЦУР
« 29 » 29 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » 29 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » 29 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “ Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ ”
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань - 07 Управління та адміністрування
спеціальність - 073 Менеджмент
освітньо-професійна програма: «Менеджмент в інвестиційно-будівельній
діяльності та житлово-комунальному господарстві»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	96	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	3

Тернопіль-ЗУНУ
2023 р.

Робочу програму склала:

д-р. екон. наук професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Желюк Тетяна Леонтіївна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 5 від 26.09 2023р.

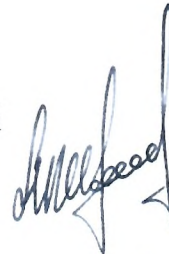
Завідувач кафедри д-р. екон., професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з менеджменту, протокол № 2 від 29.09 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д-р. екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Гарант ОПП

д-р. екон. наук, професор

Петро МИКИТЮК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В БУДІВНИЦТВІ ТА ЖКГ»

1. Опис дисципліни «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ»

Дисципліна «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ»	Галузь спеціальності, вищої освіти	знань, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань Управління адміністрування	- 07 та	Дисципліна циклу вибіркових дисциплін Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент в інвестиційно-будівельній діяльності та житлово-комунальному господарстві»	в	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна 1,2</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	–	Лекції: <i>Денна / заочна– 30/8</i> Практичні заняття: <i>Денна /заочна– 15/4</i>
Загальна кількість годин – 150/150			Самостійна робота, в т.ч. дуальна освіта: <i>Денна –96</i> <i>Тренінг - 4 год</i> <i>Заочна –138</i> Індивідуальна робота : <i>Денна 5 год</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання -10, з них аудиторних – 3			Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ».

формування у студентів теоретичних знань та практичних вмінь у галузі ефективного вкладення грошових коштів у різні об'єкти інвестування, формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів, вироблення вміння оцінювати й аналізувати інвестиційну політику, що реалізується в країні, оцінювати інвестиційні портфелі в ЖКГ.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ» є підготовка фахівців, які володіють поглибленими економіко-управлінськими знаннями, навичками, необхідними для реалізації інвестиційної політики в ЖКГ; вивчення сукупності фінансових

та організаційно-правових відносин, які складають основу інвестиційного процесу в будівництві та ЖКГ.

2.2.Завдання вивчення дисципліни лежать в площині вивчення теоретичних засад,інвестиційної політики; засвоєння суті закономірностей, принципів і механізмів управління інвестиційною діяльністю в будівництві ЖКГ; опанування основами методології, технологіями та процедурами оцінювання індикаторів інвестиційної політики в будівництві ЖКГ.

Завдання:

вивчення теоретичних і методологічних основ інвестування;
обґрунтування закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, суб'єктів господарювання та фізичних осіб в сфері будівництва та ЖКГ;
засвоєння методів фінансового забезпечення інвестиційної діяльності; набуття знань про фінансові та реальні інвестиції, а також специфіку інноваційних та іноземних інвестицій; набуття вмінь розробляти інвестиційні проекти, обґрунтовувати доцільність їх реалізації;
оволодіння основами інвестиційної публічної політики;
набуття знань про напрями використання інвестицій;
вивчення практики регулювання взаємодії учасників процесу інвестування в будівництві та ЖКГ.

В результаті вивчення дисципліни слухачі зможуть:

- виконувати функціональні обов'язки в рамках виконання завдань реалізації інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ;
- аналізувати вплив стримуючих і стимулюючих чинників на інвестиційну політику в ЖКГ;
- оцінювати узагальнюючі показники інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ;
- організовувати роботу щодо управління інвестиційною діяльністю;
- забезпечувати координацію діяльності підрозділів органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, налагоджування публічно-приватного партнерства, дотримуватися прозорості прийняття управлінських рішень в сфері реалізації інвестиційної політики в ЖКГ;
- оцінювати наявний інвестиційний потенціал підприємств ЖКГ території .

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Спеціальні компетентності:

- здатність застосовувати інституційну та інструментальну базу інвестиційної політики;
- здатність до застосування спеціальних технологій та методів управління інвестиційною діяльністю в будівництві та ЖКГ;
- здатність до розуміння сучасних проблем інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ;

2.4. Передумови вивчення дисципліни.

Для вивчення даної дисципліни слухачі повинні мати знання з дисциплін «Публічна політика».

2.5. Результати навчання.

- формування базових знань та кваліфікаційних вмінь в сфері інвестиційної політики в ЖКГ;
- вміння оцінювати інвестиційні програми в ЖКГ .

В результаті проведення лекцій слухачі повинні знати:

- понятійний апарат дисципліни;

- конституційно-правові засади інвестиційної політики в ЖКГ.
- цілі, принципи, завдання методи інвестиційної політики в ЖКГ;
- індикатори інвестиційної політики в ЖКГ;
- сучасні тенденції, стратегічні засади та перспективні напрями інвестиційної політики в ЖКГ;
- новітні наукові концепції господарювання в контексті світових господарських доміант відповідно до наявного стратегічного потенціалу держави;
- концептуальні засади інвестиційної політики в ЖКГ;
- перспективи інвестиційної політики України в ЖКГ.

Практичні заняття повинні сформувати наступні навички:

- розробляти прогностичні та програмні документи інвестиційної політики в ЖКГ;
- аналізувати стан об'єктів ЖКГ;
- приймати управлінські рішення щодо інвестиційної політики в ЖКГ;
- використання сучасних технологій інвестиційної політики в ЖКГ;
- використовувати методологію та інструментарій інвестиційної політики в ЖКГ;
- надавати експертну оцінку інвестиційній політиці в ЖКГ.

3. Програма навчальної дисципліни «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ»

Змістовий модуль 1

1. Теоретичні детермінанти інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ

Тема 1. Інвестиційна політика як складова публічної політики держави

Поняття «публічної політика», завдання, функції, види. Економічні функції держави. Обмеження публічної політики. Підходи до формування публічної політики: нормативний, позитивний, синергетичний. Поняття «об'єкт», «суб'єкт» та «інститут» економічної політики. Державні та недержавні інститути економічної політики. Суб'єкти регулювання. Прямий та непрямий вплив.

Поняття «інструменту» публічної політики. Принципи та проблеми визначення інструментів економічної політики. Поняття «індикатор» економічної політики. Принципи та проблеми визначення індикаторів публічної політики.

Проміжні та віддалені цілі економічної політики; короткострокові та довгострокові цілі публічної політики. Принципи та проблеми вибору цілей публічної політики. Ефективність публічної політики.

Суть та складові інвестиційної політики. Суб'єкти інвестиційної політики. Особливості інвестиційної діяльності як об'єкту інвестиційної політики. Інвестиційна діяльність в секторах національної економіки. Учасники інвестиційного процесу на ринку ЖКГ та будівництва.

Шляхи активізації інвестування. Напрямки утворення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно-інвестиційна політика. Держава як суб'єкт інвестування. Інвестори і учасники інвестиційної діяльності. Індивідуальні інвестори, фірми і компанії. Орендні, акціонерні та корпоративні учасники фінансово-кредитних установ. Галузеві і територіальні групування, асоціації, концерни, промислово-фінансові групи, холдинги.

Інвестиційний паспорт регіону та підприємств ЖКГ

Література [1-10]

Тема 2. Особливості будівництва та ЖКГ як об'єкту інвестиційної публічної політики

Стан розвитку та проблемні питання розвитку підгалузей ЖКГ в регіонах.

Структура ЖКГ: житловий фонд; види економічної діяльності з надання комунальних послуг населенню та суб'єктам господарювання (електро-, тепло-, газо-, водопостачання і водовідведення, обслуговування ліфтового господарства і систем внутрішньо-будинкових комунікацій), інженерні мережі й об'єкти внутрішньо-дворового, внутрішньо-квартального, значення (тепло-енергоцентралі, котельні, насосні станції першого підйому води та

каналізаційні, споруди оборотного водопостачання, станції аерації і біологічної очистки стоків тощо); підприємствами та організаціями, задіяними в благоустрої та утриманні в прийнятному експлуатаційному стані житлового фонду, нежитлових будівель і споруд (цивільної та промислової забудови), їх прибудинкових територій, населених пунктів і систем розселення в цілому (у сферах прибирання сміття, збору, вивезення, складування та утилізації відходів, зовнішнього освітлення й озеленення, надання низки послуг з обслуговування внутрішньо-поселенської дорожньої інфраструктури, а також ритуальних послуг).

Економічний аналіз проблем ЖКГ: недосконалість порядку формування тарифів, непрозорість формування тарифів за послуги та поточної діяльності підприємств ЖКГ; невідповідність розмірів платежів за користування житлом фактичним витратам на його утримання; погана керованість, неконтрольованість, низька якість роботи підприємств житлово-комунальної галузі та послуг; недосконалість діючої системи фінансування робіт, пов'язаних з обслуговуванням і модернізацією житлового фонду; високий ступінь регіональної диференціації стану забезпеченості та якості надання житлово-комунальних послуг; зношеність основних фондів галузі, застарілість технологій, значні витрати (води, теплової енергії тощо) та низька енергоефективність; невідповідність наявних інфраструктурних потужностей зростаючим вимогам та потребам; високий рівень монополізації сфери надання житлово-комунальних послуг та слабкий розвиток конкуренції у цьому секторі; недосконалість нормативно-правового регулювання у сфері диверсифікації постачальників послуг; неефективна система управління, злиття замовника і підрядника і водночас розрив між споживачем і замовником послуг;

Сутнісні детермінанти реформування ЖКГ: формування нових організаційно-правових форм, зміна економічних відносин, перетворення законодавчої та нормативної бази, технічне переоснащення та модернізація у житлово-комунальному господарстві України з метою підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

Фінансові джерела проведення реформ: врегульовані тарифи; спеціальні режими оподаткування; кредитні ресурси міжнародних фінансових установ; кошти приватних інвесторів, які мають бажання брати участь у проектах публічно-приватного партнерства в ЖКГ; кошти в рамках Кіотського протоколу; грантові кошти міжнародних організацій та фондів; кошти державного та місцевих бюджетів.

Нововведення в реформуванні ЖКГ розвинутих країн та можливості їх використання в умовах України.

Література [1-15]

Тема 3. Специфіка реалізації інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ на регіональному рівні

Суть, організаційне, нормативне забезпечення реалізації державної політики щодо регіонального розвитку у сфері житлово-комунального господарства. Особливості функціональної діяльності Департаменту житлового господарства та інфраструктури міської ради. Забезпечення фінансового, матеріально-технічного супроводу ЖКГ, контроль (у тому числі за дотриманням правил технічної, протипожежної безпеки і санітарного стану) за діяльністю підпорядкованих комунальних підприємств, установ та організацій, розгляд проектів їх планів, внесення до них зауважень і пропозицій, контроль за виконанням планів, ефективністю роботи, рівнем та якістю наданих послуг, використання прибутків у встановленому порядку.

Погодження щорічних фінансових планів підпорядкованих комунальних підприємств, контроль за їх виконанням, встановлення посадових окладів керівникам цих підприємств, проведення перевірок фінансово-господарської діяльності підпорядкованих комунальних підприємств та визначення подальшої стратегії їх розвитку.

Забезпечення підготовки та реалізації програм капітального будівництва, ремонту, інженерного забезпечення, розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту на регіональному рівні.

Розгляд та вирішення питань щодо зміни функціонального призначення приміщень, надання статусу службового житла, забезпечення ведення обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, та ведення переліку підприємств, установ та організацій, яким надано дозвіл вести квартирний облік, а також інших питань у сфері житлового господарства.

Надання організаційної підтримки створенню ОСББ.

Вирішення питань про відкриття та закриття автобусних маршрутів загального користування, забезпечення вдосконалення мережі зон паркування автотранспорту. Забезпечення належного стану вуличного освітлення та зовнішніх електромереж, інженерних об'єктів, а також благоустрою населених пунктів.

Стале функціонування об'єктів теплопостачання, що забезпечують опаленням та гарячим водопостачанням житловий фонд міста та соціальну сферу. Модернізація теплових мереж з метою зменшення витрат теплової енергії через ізоляцію та з витоками. Доведення стану обладнання котелень та теплових мереж до рівня експлуатаційної безпеки. Поступове виведення з експлуатації зношених теплових мереж та застарілого теплотехнічного обладнання. Надання населенню послуг з теплопостачання та гарячого водопостачання належної якості відповідно до вимог національних стандартів. Покращення енергоефективності, якості, надійності та екологічної стабільності системи теплопостачання в цілому. Покращення умов експлуатації обладнання обслуговуючим персоналом. Зменшення використання енергоресурсів, необхідних для виробництва, транспортування та постачання одиниці теплової енергії споживачам.

Література [10-26]

Змістовий модуль 2

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ЖКГ ТА БУДІВНИЦТВО

Тема 4. Інструменти залучення інвестиційних ресурсів в ЖКГ та будівництво

Інструментами залучення інвестиційних ресурсів у галузь ЖКГ та будівництво: види комунальні позики, фінансові кредити, інвестиційний, податковий кредит, міжбюджетні трансферти, приватні, зокрема іноземні, вкладення міжнародних фінансових організацій (МБРР, ЄБРР та ін.). Проблеми капітальних вкладень: незахищеність інтересів потенційного інвестора, недосконалість вітчизняного законодавства, високий рівень податкового навантаження, непривабливий інвестиційний клімат. Основні напрями вдосконалення механізму фінансування підприємств житлового комунального господарства, і процедура залучення інвестиційних коштів.

Оцінка інвестиційного потенціалу ЖКГ: 1. Формат комплексу: місто в місті, поліфункціональний квартал, багатофункціональний комплекс (БФК), рекреаційний комплекс тощо.

2. Концепція: live-work-play, еко-кластер тощо. 3. Інфраструктурне наповнення: кількість, якість та різноманіття функціональної та продуманої під запит аудиторії інфраструктури, зокрема соціально-побутової. 4. Темпи будівництва: прийнятними будуть мінімум 6-8% від загальної готовності на місяць або хоча б 1 поверх моноліта. 5. Юридична чистота: документи на землю, ліцензія генпідрядника, дозвіл на будівництво, містобудівні умови та обмеження, договори та технічні умови на підключення до інженерних комунікацій. 6. Бекграунд девелопера: не тільки що будував і який репутаційний актив, але й як поводить себе за минулий рік. 7. Ком'юніті: хто мешканці проєкта і які в них запити, потреби. 8. Планувальне рішення: ергономіка житлового простору, відсутність нефункціональних метрів, достатня інсоляція квартири. Додатковим плюсом: приміщення з функціоналом "правило двох стін", робоча зона, просторий балкон, лоджія, тераса. 9. Відсоток інвестиційних лотів в проєкті: має бути до 20% в ЖК квартальної забудови і не

більше 10% в точкових проектах. 10. Атрибути локації: яка транспортна розв'язка, інфраструктурне наповнення району, наявність рекреаційної зони поблизу тощо. Ключові інвестиційні стратегії: що обрати

Фінансові інвестиції. Капітал, який інвестується, його різні види. Фіктивний капітал, інвестування за допомогою цінних паперів. Дериґація цінних паперів. Інвестиції в виробничі фонди. Прямі та портфельні інвестиції. Інвестиції в основний і оборотний капітал.

Література [15-50]

Тема 5 . Інвестиції у виробничий капітал

Економічна сутність реальних інвестицій. Чисті реальні інвестиції. Валові реальні інвестиції. Види інвестування у реальний сектор економіки. Об'єкти реального інвестування. Оцінка об'єктів реальних інвестиційних проектів. Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності. Показники ефективності використання інвестором основних і оборотних коштів при реальному інвестуванні. Оцінка інвестиційної привабливості фірми. Ліквідність інвестицій.

Суть інноваційної форми інвестицій. Інновація як об'єкт інвестиційної діяльності. Поняття інновацій та інноваційного процесу. Класифікація та типи інновацій. Характеристика інноваційного процесу. Форми інноваційного процесу. Суб'єкти і об'єкти інноваційної діяльності. Венчурне підприємство. Розвиток венчурного інвестування в будівництві та ЖКГ України

Література [11-25]

Тема 6. Залучення іноземного капіталу в будівництво та ЖКГ

Характеристика іноземних інвестицій. Форми іноземного інвестування: іноземна та національна валюта, рухоме та нерухоме майно, цінні папери, грошові вимоги, права інтелектуальної власності. Форми іноземних інвестицій: участь у діючих підприємствах, створення нових підприємств, придбання рухомого і нерухомого майна, майнових прав; здійснення господарської діяльності на підставі угод про розподіл продукції. Іноземні інвестори: іноземні фізичні та юридичні особи, іноземні держави, міжнародні організації. Приватні та державні іноземні інвестиції.

Підприємства з іноземними інвестиціями.

Література [1-28]

Тема 7. Інвестиційний проект як інструмент реалізації інвестиційної політики в ЖКГ та будівництві

Інвестиційний проект як система заходів. Відмінність поняття проекту у локальному розумінні (робочий, технічний проект, проект організації будівництва тощо) від інвестиційного проекту. Класифікація інвестиційних проектів: за обсягом інвестицій; за напрямками інвестування; за типом доходів; за типом відношень; за типом грошового потоку; за рівнем ризику; за формою власності. Суб'єкти інвестиційного проекту. Основні фази проектного циклу. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту. Динамічний аналіз беззбитковості інвестиційного проекту. Оцінка ефективності інвестиційного проекту. Ефективність інвестованого капіталу. Розрахунок чистого приведенного доходу. Індекс рентабельності інвестицій. Визначення строку окупності інвестицій. Ризики інвестування як ймовірність виникнення непередбачених фінансових втрат в ситуації невизначеності умов інвестиційної діяльності. Види інвестиційних ризиків: за сферами виникнення, за формами інвестування, за джерелом виникнення. Методи захисту від інвестиційних ризиків. Страхування ризиків при інвестуванні. Обґрунтування доцільності інвестування. Стандартні фінансові і неформальні критерії прийняття рішень. Особливості вибору рішення щодо інвестування: в умовах визначеності, в умовах ризику, в умовах невизначеності.

Література [1-39]

Тема 8. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту. Комплектування будівництва обладнанням. Способи комплектування і розрахунку операції, виконання будівельно-монтажних робіт, умови прийняття їх інвесторами і розрахунки за виконання роботи. Капіталізація інвестицій в умовах діючого виробництва. Технічне проектування інвестицій, його способи і організація. Будування і технологічне проектування. Стадії проектування. Ціноутворення в інвестиційній сфері. Кошторисна документація. Необхідність і принципи складання інвестиційних кошторисів. Необхідність підтримки і розвитку виробництва. Інвестування технічного переобладнання і реконструкції. Обґрунтування санації виробництва. Продовження життєвого циклу інвестиційного проекту, реінвестування. Обґрунтування необхідності закриття проекту. Мета, види і напрямки моніторингу

Література [10-28]

Тема 9. Обґрунтування доцільності інвестування

Інвестиційна стратегія, її види, параметри і показники. Інвестиційний аналіз. Методи оцінки ефективності інвестиційних суб'єктів господарювання різних форм власності. Життєвий цикл інвестицій, після стадійне залученого проекту. Розробка загальних положень інвестиційного процесу. Концепція маркетингу і аналіз ринку збуту. Технічний інжиніринг і інвестиційно-консультантські послуги. Оцінка умов розміщення об'єктів господарювання. Фінансова, комерційна, бюджетна і економічна оцінка ефективності інвестування. Концепція ризиків та їх зміни. Класифікація інвестиційних ризиків. Проектні, фінансові, будівельні і експлуатаційні ризики. Заходи по передбаченню ризиків та їх зниженню

Дослідження ставлення стейкхолдерів до проекту: нейтралізація негативного впливу і підтримка «локомотивів». Визначення переліку необхідних проектів для реалізації стратегії організації. Побудова системи управління ризиками в проектах. Ощадливий підхід до планування тривалості робіт і бюджет.

Ефективне виконання проектів: показники результативності, навчання в процесі навчання, життя у стані «поток». Запровадження показників стану проектів, що дозволять виставляти об'єктивні пріоритети.

Управління змінами в проекті й зміна методів управління.

Перспективний зарубіжний досвід проектної діяльності власників багатоквартирних будинків .

Приклади розробки проектів з енергоменеджменту, екологічного менеджменту.

Література [1-55].

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Інвестиційна політика в будівництві та ЖКГ».

(денна / заочна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи (для денної форми)
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ДЕТЕРМІНАТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В БУДІВНИЦТВІ ТА ЖКГ					
Тема 1. Інвестиційна політика як складова публічної політики держави	2/1	2/-	10/15	-	Тестуван

					ня
Тема 2. Особливості будівництва та ЖКГ як об'єкту інвестиційної публічної політики	4/0,5	1/-	10/15	1	Тестування
Тема 3. Специфіка реалізації інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ на регіональному рівні	2/0,5	2/-	13/10	-	Тестування
Змістовий модуль 2 ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ РІЗНИХ ВИДІВ					
Тема 4. Інструменти залучення інвестиційних ресурсів	4/1	2/-	10/20	-	тестування
Тема 5. Інвестиції у виробничий капітал	4/1	2/1	13/20	1	Тестування
Тема 6. Залучення іноземного капіталу в будівництво та ЖКГ	4/1	2/1	13/20	1	Тестування
Тема 7. Інвестиційний проект як інструмент реалізації інвестиційної політики в ЖКГ та будівництві	4/1	2/1	13/14	1	Рект. К.р.
Тема 8. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту.	4/1	1/1	14/18	1	Захист КПІЗ
Тема 9. Обґрунтування доцільності інвестування	2/1	1/1			
Заліковий модуль 2 (РКР)					Контроль на роботі
Тренінг			4		тренінг
Заліковий модуль 3 (КПІЗ)					КПІЗ
Разом	30/8	15/4	96/138	5	

5. Тематика практичних завдань

І. ТЕОРЕТИЧНІ ДЕТЕРМІНАТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В БУДІВНИЦТВІ ТА ЖКГ

Практичне заняття № 1

Тема 1. Інвестиційна політика як складова публічної політики держави Мета: закріплення теоретичних знань щодо механізмів реалізації інвестиційної політики.

1. Поняття «публічної політика», завдання, функції, види.
2. Підходи до формування публічної політики: нормативний, позитивний, синергетичний.
3. Поняття «інструменту» публічної політики.
4. Суть та складові інвестиційної політики.
5. Учасники інвестиційного процесу на ринку ЖКГ та будівництва.
6. Напрямки утворення сприятливих умов інвестування.

Література: 1-10.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Особливості будівництва та ЖКГ як об'єкту інвестиційної публічної політики

Мета: ознайомлення із специфікою функціонування ЖКГ та будівництва та інвестування.

1. Стан розвитку та проблемні питання розвитку підгалузей ЖКГ в регіонах.
2. Економічний аналіз проблем ЖКГ/
3. Сутнісні детермінанти реформування ЖКГ/
4. Фінансові джерела проведення реформ.
5. Нововведення в реформуванні ЖКГ розвинутих країн та можливості їх використання в умовах України.

Література: 14, 21, 24,26.

Практичне заняття 3

Тема 3. Специфіка реалізації інвестиційної політики в будівництві та ЖКГ на регіональному рівні

Мета: закріпити знання у сфері організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційної політики у сфері ЖКГ

1. Особливості функціональної діяльності Департамент житлового господарства та інфраструктури міської ради.

2. Погодження щорічних фінансових планів підпорядкованих комунальних підприємств, контроль за їх виконанням.

3. Забезпечення підготовки та реалізації програм капітального будівництва.

4. Надання організаційної підтримки створенню ОСББ.

Література: 14, 21, 24,26.

Змістовий модуль 2

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ РІЗНИХ ВИДІВ

Практичне заняття № 4

Тема 4. Інструменти залучення інвестиційних ресурсів

Мета: вивчення теоретико-методологічних та інституційних детермінант різних видів інвестування.

1. Інструменти залучення інвестиційних ресурсів у галузь ЖКГ.
2. Види комунальної позики, фінансові кредити, інвестиційний, податковий кредит, міжбюджетні трансферти, приватні, зокрема іноземні, вкладення міжнародних фінансових організацій.
3. Інституційні проблеми капітальних вкладень: незахищеність інтересів потенційного інвестора.
4. Фінансові інвестиції.

Література: 1-55.

Практичне заняття № 5

Тема 5 . Інвестиції у виробничий капітал

Мета: вивчення механізму інвестування у виробничий капітал ЖКГ

1. Економічна сутність реальних інвестицій.

2. Показники ефективності використання інвестором основних і оборотних коштів при реальному інвестуванні.

3. Оцінка інвестиційної привабливості фірми. Ліквідність інвестицій.

4. Суть інноваційної форми інвестицій.

5. Класифікація та типи інновацій.

6. Характеристика інноваційного процесу. Форми інноваційного процесу. Суб'єкти і об'єкти інноваційної діяльності. Венчурне підприємство. Розвиток венчурного інвестування в будівництві та ЖКГ України

Література: 1-5, 7,8,15, 21, 22.

Практичне заняття № 6

Тема 6. Залучення іноземного капіталу в будівництво та ЖКГ

Тема 7. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту.

Мета: закріплення базових знань із матеріально-технічного супроводу інвестування

1. Інвестиційний проект як система заходів.
2. Класифікація інвестиційних проектів: за обсягом інвестицій; за напрямками інвестування; за типом доходів; за типом відношень; за типом грошового потоку; за рівнем ризику; за формою власності.
3. Суб'єкти інвестиційного проекту.
4. Ризики інвестування як ймовірність виникнення непередбачених фінансових втрат в ситуації невизначеності умов інвестиційної діяльності.
5. Види інвестиційних ризиків: за сферами виникнення, за формами інвестування, за джерелом виникнення.
6. Методи захисту від інвестиційних ризиків.
7. Комплектування будівництва обладнанням.
8. Будування і технологічне проектування.

Література: 15-55.

Практичне заняття № 7

Тема 8. Інвестиційний проект як інструмент реалізації інвестиційної політики в ЖКГ та будівництві

Тема 9. Обґрунтування доцільності інвестування

Мета: обґрунтування організаційно-економічних передумов інвестування.

1. Інвестиційна стратегія, її види, параметри і показники.
2. Інвестиційний аналіз.
3. Методи оцінки ефективності інвестиційних суб'єктів господарювання різних форм власності.
4. Дослідження ставлення стейкхолдерів до проекту.
5. Ефективне виконання проектів: показники результативності, навчання в процесі навчання, життя у стані «поток». Запровадження показників стану проектів, що дозволяють виставляти об'єктивні пріоритети.
6. Управління змінами в проекті й зміна методів управління.
7. Перспективний зарубіжний досвід проектної діяльності власників багатоквартирних будинків.
8. Приклади розробки проектів з енергоменеджменту, екологічного менеджменту.

Література: 1-55

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальні завдання (КПІЗ) виконуються самостійно кожним студентом і передбачає аналіз економічних, соціальних, екологічних детермінант сталого розвитку ОТГ Тернопільської області.

Оформлення результатів виконання КПІЗ здійснюється у формі аналітичної записки, яка повинна містити:

1. Вступ (визначення мети та завдання дослідження).
2. Виклад основного матеріалу за вищевказаними етапами.
3. Висновки, узагальнення та пропозиції.
4. Список використаної літератури (інформаційні джерела).

7. Самостійна робота, дуальна освіта

Розподіл змісту та годин на самостійну роботу поданий в таблиці 7.1.

Таблиця 7.1

<i>№ п/п</i>	<i>Тема та зміст самостійної роботи</i>	<i>Форма представлення</i>
1.	<i>Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, незалежних джерел та рекомендацій аналітичних центрів</i>	<i>Підготовка доповідей з проблемних питань. Презентація ессе.</i>
2.	<i>Оволодіння інструментарієм публічної політики у сфері ЖКГ та будівництва.</i>	<i>Підготовка аналітичних форм. Презентація.</i>
3	<i>Виконання індивідуального завдання.</i>	<i>Розрахункова робота. Аналітична записка</i>
	<i>Тренінг</i>	<i>Презентація отриманих результатів тренінгу</i>

8. Тренінг з дисципліни (8 год)

Тренінг – це запланований процес модифікації відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається через набуття практичного досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренінг передбачає набуття практичного досвіду та апробацію набутих знань.

Тематика тренінгу. Міжсекторна взаємодія в реалізації інвестиційного проєкту у сфері ЖКГ.

Порядок проведення тренінгу.

Вступна частина. Ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина. Визначення правил тренінгового заняття та створення відповідної атмосфери.

Практична частина.

Тренінг розрахований на виконання протягом чотирьох годин.

Проходить у формі ділової гри, яка проводиться між трьома командами, для чого навчальна група розбивається на три підгрупи. Одна підгрупа державні інститути, друга – муніципальні, третя – підприємство ЖКГ. Завдання даних груп зводиться до розробки проєкту інноваційного стартапу.

Підведення підсумків. Обговорення виконання завдань в групах та обмін думками з тренінгових питань.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, реферування, а також методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проєкти;
- командні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
1. Опитування під час занять (Тема 1-3 по 10 балів) = 30 балів. 2. Письмова робота = 70 балів	1. Опитування під час занять (Тема 4-9 по 5 балів) = 30 балів. 2. Письмова (контрольна) робота = 70 балів.	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 30 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів. 4. Участь у тренінгу=20 балів.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

	Найменування	Номер теми
1	Опорний конспект лекцій	1-7
2	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій. Платформа Moodle.wunu.edu.ua	1-10

On-line платформи: ZOOM; Google Meet Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office; телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer Opera Google Chrome. Firefox)

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-10
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-10

Перелік методичних вказівок та матеріалів

№	Найменування	К-ть примірників
1.	Архітектоніка управління збалансованим розвитком національної економіки/ кол. моног. за ред. . Т.Л.Желюк.- Тернопіль: Крок, 2017.- 337с.	300

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання

Список рекомендованих джерел

1. Бондаренко Б. В. Оформлення прибудинкової території: практичний посібник для ОСББ. Луганськ : Резніков В. С., 2011. 104 с.
2. Димченко О.В. Житлово-комунальне господарство в реформаційному процесі: аналіз, проектування, управління : [монографія] / О.В. Димченко. – Харків : Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, 2009. – 356 с.
3. Діловодство і облік в ОСББ / Громадська організація «Юридичний клуб «Право» Асоціація «Власники житлових будинків Мелітополя» Міжнародний фонд «Відродження». - Мелітополь, 2011. 180 с.
4. Експлуатація та обслуговування майна, створеного або покращеного в результаті виконання громадою проекту за підтримки Програми муніципального врядування та розширення повноважень громад, що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні : збірник рекомендацій. К. : ПРООН/МВРПГ, 2008. – 36 с.
5. Енергоефективність та відновлювані джерела енергії / Під заг. ред.. А.К.Шидловського. – К. : Українські енциклопедичні знання, 2007 – 560 с.
6. Ефективне управління Об'єднанням Співвласників Багатоквартирного Будинку. Збірник матеріалів для керівника ОСББ / ГО Ресурсний Центр для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. – Львів, 91 с.
7. Качала Т.М. Житлово-комунальне господарство в системі міського комплексу / Т.М. Качала ; Черкас. держ. техн. ун- т. – К. : Наукова думка, 2008. – 416 с.
8. Кириченко О.А. Державна стратегія реформування житлово-комунального господарства України / О.А. Кириченко, В.С. Нотевський // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 4(118). – С. 63–70.
9. Литвин О.Ю. Проблеми розвитку об'єднань співвласників багатоквартирних будинків/ О.Ю. Литвин. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/3.2/266.pdf>
10. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: практичні поради : [практичний посібник] / Інститут міста. – Львів, 2011. – 128 с.
11. ОСББ – пастка чи порятунок для багатоквартирних будинків? / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zik.ua/news/2016/03/31/osbb__pastka_chy_poryatunok_dlya_bagatokvartyrnyh_budynkiv_686120

12. ОСББ – у запитаннях і відповідях/[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://mistozinkiv.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=777:2016-06-14-12-47-21&catid=43:2011-12-30-09-43-02&Itemid=50
13. Особливості функціонування та розвитку житлово-комунального господарства в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/1/11.pdf>.
14. Процак К.В. Сучасні проблеми функціонування об'єднань співвласників багатоквартирних будинків /К. В. Процак, О. П. Просович. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/34924/1/23_145-150.pdf
15. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку/Закон України від 29.11.2001 № 2866-III.
16. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку/Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII .
17. Про житлово-комунальні послуги/Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV .
18. Про приватизацію державного житлового фонду/Закон України від 19.06.1992 № 2482-XII.
19. Про затвердження Типового статуту об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та Типового договору відносин/ Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.08.03 р. № 14.
20. Про внесення змін до Типового статуту об'єднання співвласників багатоквартирного будинку / Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 23.09.2015 № 238.
21. Про затвердження Положення про порядок передачі квартир (будинків), жилих приміщень у гуртожитках / Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.12.2009 № 396
22. Створення та діяльність об'єднання співвласників багатоквартирного будинку : [практичний посібник] / Інститут місцевого розвитку. – Київ, 2007. – 288 с. 11. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
23. Стельмашук Д. ОСББ: переваги і недоліки /Д. Стельмашук [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://stelmashchuk.info/604>
24. Салуквадзе І.М. Організаційно-економічне забезпечення створення сучасних форм господарювання у житлово-комунальній сфері міста: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.05. Луганськ, 2007. 20 с.
25. Сєвка В.Г. Ефективність роботи альтернативних організацій з обслуговування житлового фонду міст. Экономика труда, социальная экономика и политика. 2012. № 2. С.70-75.
26. Сиропятова С.Б. Зарубежный опыт управления ЖКХ. URL: cyberleninka.ru/.../zarubezhnyy-opyt
27. Сучасні форми господарювання у житлово-комунальній сфері міста: монографія. Андрійчук М. Д., Заблодська І. В., Салуквадзе І. М. Луганськ: Ноулідж, 2011. 191 с.
28. Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» №2866-III від 29.11.2001 р. Дата оновлення: 19.07.2017 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T012866.html
29. СОУ ЖКГ 75.11 – 35077234. 0015:2009. Житлові будинки. правила визначення фізичного зносу житлових будинків. URL: <http://document.ua/zhitlovi-budinki.-zbirnik-ukrupnenih-pokaznikiv-vartosti-vid-nor5653.html>.
30. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. Київ: ЦУЛ, 2016. 376 с.
31. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2004, IDT): ДСТУ ISO 9001:2009. [Чинний від 2009-09-01]. К. : Держспоживстандарт України, 2009. 26 с. (Національний стандарт України).

32. Швець В. Е. К вопросу определения результативности и эффективности // Методы менеджмента качества. — 2004. — № 6. — С. 4—8.
 33. Об'єднання Співвласників Багатоквартирного Будинку: створення та ефективна діяльність. Практичний посібник / Упорядн. : Андрій Гнида, Остап Тимчій. – Львів : [Інститут міста], 2010. – 109 с.
 34. ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 35. ДСТУ Б В.2.5-34:2007 «Сміттєпроводи житлових і громадських будинків. Загальні технічні умови» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 36. СОУ ЖКГ 75.11-35077234.0015:2009 «Правила визначення фізичного зносу житлових будинків» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 37. ДБН В.1.1-7-2002 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 38. ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 39. ДБН В.1.2-8-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 40. ДБН В. 1.2-9-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 41. прДБН В.3.1-XX:201X «Експлуатаційна придатність будівель та споруд. Основні положення» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 42. ДБН В.3.2-2:2009 «Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 43. прДСТУ-Н Б А.2.2-XX:201X «Настанова з складання розділу щодо забезпечення надійності та безпеки експлуатації будівель і споруд у складі проектної документації» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 44. ДБН В.2.5-67.2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 45. ДБН В.2.5-77-2014 «Котельні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 46. ДСТУ-Н Б В.1.2-18:2016 «Настанова щодо обстеження будівель і споруд для визначення та оцінки їх технічного стану» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 47. ДБН В.2.2-24:2009 «Проектування висотних житлових і громадських будинків» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 48. ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
 49. ДБН В.1.2-5:2007 «Науково-технічний супровід будівельних об'єктів» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
- Інтернет-ресурси:
50. Країна відповідальних власників: <http://www.osbbua.org/index>.
 51. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку, що впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні: <http://msdp.undp.org.ua/index.php>.
 52. ОСББ-портал. Ресурсний центр для ОСББ: <http://www.osbb.com.ua/>.
 53. ОСББ-online. Інформаційно-довідкова система: <http://osbb.ck.ua/>.
 54. Про ОСББ: <http://proosbb.info/>.
 55. Проект українсько-німецького технічного співробітництва «Енергоефективність у будівлях»: <http://www.eeib.org.ua/page/about/uk/>.